

Projektas „Besimokančių suaugusiųjų konsultavimas ir orientavimas (GOAL)“

Projektas „Besimokančių suaugusiųjų konsultavimas ir orientavimas (GOAL)“, projekto numeris Nr. 388452-EPP-1-2014-2BE-EPPKA3-PI-POLICY, yra įgyvendinamas pagal Europos Sąjungos Erasmus+ programos 3 pagrindinį veiksmą (KA3) „Politikos reformų rėmimas“. Projekte dalyvauja 15 švietimo institucijų iš 8 šalių: Belgijos, Čekijos Respublikos, Didžiosios Britanijos, Islandijos, Lietuvos, Nyderlandų Karalystės, Slovėnijos, ir Turkijos. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijai delegavus, Lietuvai projekte atstovauja Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centras.

Projektu siekiama sukurti arba išplėtoti karjeros konsultavimo ir orientavimo paslaugas menkai išsilavinusiems suaugusiesiems šešiose šalyse: Belgijoje (Flandrijoje), Čekijos Respublikoje, Islandijoje, Nyderlanduose, Lietuvoje ir Slovėnijoje. Nuo 2015 m. vasario mėn. iki 2018 m. sausio mėn. vykstantį projektą koordinuoja Flandrijos vyriausybės Švietimo ir mokymo departamentas. Vertinimą vykdo Londone esantis Londono universiteto koledžo (angl. *University College London, UCL*) Edukologijos institutas, bendradarbiaudamas su nacionaliniais vertintojais kiekvienoje projekte dalyvaujančioje šalyje.

Projektas įgyvendinamas nuo 2015 m. vasario 1 d. iki 2018 m. sausio 31 d.

GOAL veikla

Hipotezė, kuria remiasi GOAL projektas, yra nepriklausoma „vieno langelio“ konsultavimo paslauga, teikianti prioritetą menkai išsilavinusių besimokančių suaugusiųjų poreikiams ir galinti padėti padidinti šios tikslinės grupės dalyvavimą švietime. Kiekviena iš šešių šalių partnerių konkrečioms menkai išsilavinusių suaugusiųjų tikslinėms grupėms taiko pasirinktą konsultavimo modelį.

Įgyvendinamos penkios intervencijos strategijos:

1. Kuriami arba gerinami **tinklai ir partnerystė** su atitinkamomis organizacijomis.
2. Kuriamos **aukštos kokybės priemonės**, kurios palengvintų menkai išsilavinusių suaugusiųjų konsultavimą.
3. Apibrėžiamos **kompetencijos**, reikalingos konsultantams spręsti menkai išsilavinusių suaugusiųjų poreikius.
4. Teikiama **informacija apie paslaugas**, menkai išsilavinę gyventojai nukreipiami į paslaugas teikiančias įstaigas.
5. Teikiamos **aukštos kokybės konsultavimo paslaugos**, kuriomis siekiama optimizuoti asmenų mokymosi ir (arba) įdarbinimo rezultatus.

GOAL projektas Lietuvoje

Kontekstas

Suaugusiųjų konsultavimo apie mokymosi galimybes paslaugos Lietuvoje yra teikiamos fragmentiškai: jos gali būti teikiamos švietimo centruose, darbo biržose ir profesinio mokymo įstaigose, kurios be mokymo paslaugų orientuojasi ir į karjeros konsultavimą arba informavimą. Suaugusiųjų švietimas yra pripažįstamas kaip prioritetinė švietimo plėtros sritis švietimo politikos dokumentuose, tačiau, kai tai susiję su valdymo ir institucinės sistemos klausimais, sistemai trūksta aiškumo ir koordinavimo. Šalyje **nėra įsteigta jokių specialių suaugusiųjų konsultavimo įstaigų.** Šiuo metu suaugusiųjų mokymo paslaugų teikėjai (profesinio mokymo ir bendrojo ugdymo įstaigos) yra pagrindiniai konsultavimo ir orientavimo paslaugų teikėjai. Vienintelė šios sistemos išimtis yra paslaugos bedarbiams, kurie gali kreiptis į darbo biržas ir ten gauti

konsultavimo ir orientavimo paslaugas karjeros ar mokymosi klausimais.

Esamos paslaugos neatitinka žemos kvalifikacijos suaugusiųjų lūkesčių ir poreikių: Lietuvoje paslaugos nėra vienodai paskirstytos, suaugusieji ne visada žino apie tokių paslaugų prieinamumą kaimynystėje, paslaugos ne visada yra orientuotos į žemos kvalifikacijos suaugusiuosius, o konsultantai gali turėti nepakankamai žinių ir priemonių darbui su šia tiksline grupe. Paprastai **konsultavimas ir orientavimas yra tik nedidelė švietimo įstaigų veiklos dalis**. Šiai veiklai skiriama nepakankamai dėmesio, finansavimo ir ji dažnai remiasi atskiro konsultanto arba įstaigos vadovų motyvacija ir entuziazmu. Vertinant iš asmens pozicijų, **suaugusieji Lietuvoje nėra pakankamai susipažinę su karjeros konsultavimo ir orientavimo paslaugomis bei gali skeptiškai vertinti jų naudą**.

Konsultacijas teikiančios įstaigos dažnai yra neaktyvios ieškodamos naujų partnerių ar kurdamos tinklus su kitomis organizacijomis.

GOAL programos Lietuvoje įgyvendinimas

Projekto veiklos

Pagrindiniai GOAL veiklos Lietuvoje tikslai: **padidinti** menkai išsilavinusių suaugusiųjų **dalyvavimą** suaugusiųjų švietime; **nustatyti būdus, kaip pasiekti žemos kvalifikacijos ar menkai išsilavinusius žmones ir paskatinti juos** įsitraukti į karjeros konsultavimo procesą; **surasti tinkamiausius būdus ir priemones** šios grupės konsultavimui; **sukurti ir (arba) sustiprinti skirtingų suinteresuotų šalių ir paslaugų teikėjų partnerystę** šioje srityje.

Lietuva daugiausia dėmesio skiria trims iš penkių GOAL projekto intervencijos strategijų:

- Atitinkamų **tinklų** kūrimas (1): norint pasiekti konkrečias tikslines grupes ir

suderinti konsultavimo paslaugas, bus sukurti tinklai, kuriuos sudarys profesinio mokymo įstaigos, suaugusiųjų švietimo centrai, darbo biržos, savivaldybių socialinių paslaugų padaliniai ir NVO.

- **Priemonių** kūrimas (2): remiantis patirties analize, kuriamos suaugusiųjų konsultavimo priemonės, skirtos išbandymui profesinio mokymo įstaigose ir suaugusiųjų švietimo centruose.
- Konsultavimo paslaugų **kokybė** (5): konsultavimo paslaugos bus tiriamos, siekiant pagerinti jų kokybę ir apimtį, įvertinti efektyvumą ir užtikrinti geresnį grįžtamąjį ryšį su paslaugos gavėjais.

Konsultavimo vietos

Projekto intervencijos yra išbandomos dviejose vietose. **Vilniaus suaugusiųjų švietimo centras (VSŠC)** teikia pagrindinį ir vidurinį išsilavinimą suaugusiesiems bei organizuoja neformaliojo švietimo kursus. Karjeros konsultavimas ir orientavimas yra viena iš jo funkcijų, teikiama suaugusiesiems mokiniams. Šioje įstaigoje mokosi mokyklos nebaigę suaugę asmenys. **Viešoji įstaiga Vilniaus Jeruzalės darbo rinkos mokymo centras (VJDRMC)** yra švietimo organizacija, kuri specializuojasi suaugusiųjų profesiniame mokyme statybos, transporto ir inžinerijos sektoriuose. Pagrindinis šio centro tikslas – teikti aukštos kokybės profesinio mokymo paslaugas suaugusiesiems, kad jie galėtų įsiliesti į darbo rinką kaip kvalifikuoti ir kompetentingi darbuotojai. Suaugusiųjų karjeros konsultavimas ir orientavimas yra viena iš papildomų siūlomų paslaugų. Šioje įstaigoje daugiausia mokosi žemos kvalifikacijos / nekvalifikuoti suaugusieji.

Tikslinės grupės

GOAL projektui Lietuvoje pasirinktos dvi tikslinės grupės, kurias sudaro mokyklos nebaigę asmenys ir žemos kvalifikacijos / nekvalifikuoti suaugusieji.

GOAL projekto nacionalinė ataskaita

Jau galima susipažinti su pirmojo konsultavimo paslaugų kokybės vertinimo etapo rezultatais, kurie apibendrinti tarpinio vertinimo ataskaitoje. Galutinio vertinimo ataskaita bus parengta 2017 m. Kartu su nacionalinėmis ataskaitomis bus parengta bendra visų šešių dalyvaujančių šalių apibendrinta ataskaita. Tarpines ataskaitas galima rasti projekto tinklalapyje <http://www.projectgoal.eu/>. Jomis siekiama dalyvaujančioms šalims sudaryti galimybę mokytis iš kitų patirties.

Duomenys ir jų rinkimas

Pirmojo etapo duomenys surinkti 2016 m. vasario 22 d. - balandžio 8 d. atlikus apklausą.

Kiekybinių duomenų rinkinį sudaro:

- **50 klientų stebėjimo duomenys;**
- **50 klientų pasitenkinimo paslaugomis duomenys;**
- **keturių konsultavimo paslaugas teikusių darbuotojų apklausos duomenys.**

Kokybiniai duomenys surinkti apklausus **8 klientus, 4 programos darbuotojus, 4 programos partnerius ir 6 politikos formuotojus.**

Tyrimo išvados

Programos dalyviai ir suinteresuotosios šalys

Tipiškas GOAL paslaugos vartotojas Lietuvoje yra **jaunesnis nei 35 metų vyras, ieškantis darbo / bedarbis arba nebaigęs mokyklos,** turintis pradinį arba pagrindinį išsilavinimą.

Programa GOAL Lietuvoje sėkmingai pasiekė suplanuotą GOAL dalyvių skaičių. 1 etapo dalyvius galima priskirti lengvai pasiekiamai asmenų grupei. Ateityje plėtojant GOAL programą reikėtų į konsultavimą pritraukti sunkiau pasiekiamus asmenis, pavyzdžiui, **tuos, kuriems trūksta motyvacijos ir imigrantus.**

Konsultavimo paslaugas teikė **keturios konsultantės**, turinčios nuo penkerių iki 20 metų suaugusiųjų konsultavimo patirtį. Kaip konsultavimo paslaugų stiprybę galima įvardinti tai, kad kiekvienoje konsultavimo vietoje yra viena **psichologijos laipsnį** turinti konsultantė. **Personalas praleidžia labai mažai laiko konsultuodamas besimokančius suaugusiuosius, nes tai nėra pagrindinis jų darbas.** Specialus finansavimas suaugusiųjų konsultavimui neskiriamas, kiekviena institucija tam naudoja savo išteklius.

GOAL konsultavimo paslaugos

Pagrindiniai konsultavimo paslaugų suaugusiesiems teikėjai Lietuvoje yra suaugusiųjų švietimo įstaigos. Jų finansiniai rodikliai priklauso nuo didesnio mokinių skaičiaus, todėl **konkurencija tarp švietimo teikėjų yra didžiulė.** Esant tokiai situacijai **sunku garantuoti objektyvumą** teikiant konsultavimo paslaugas, nes didelė tikimybė, kad klientams dažniausiai bus siūlomos mokymosi galimybės mokymo įstaigoje.

Abiejose intervencijos vietose klientams įprastai siūloma viena konsultavimo sesija. Abiejose vietose konsultacija vyksta „akis į akį“, konsultacijos apima tiek mokymosi, tiek darbo rinkos klausimus. **Sesijos paprastai trunka 45 minutes** – tiek, kiek trunka viena pamoka mokymo įstaigoje. 1 etape trumpiausia sesija truko 30 min., o ilgiausia – 125 min.

Sesijų metu konsultantai rinko informaciją apie klientą, naudodami individualų pusiau struktūruotą interviu, kurio metu dalyviai turėjo paaiškinti asmeninius tikslus, atlikti paprastas užduotis, aptarti asmenines stipriąsias ir silpnąsias puses, interviu metu buvo nustatomi poreikiai, interesai ir įgūdžių lygis, nustatomos mokymosi ir įsidarbinimo galimybės, tariamasi dėl tolesnių kliento veiksmų. Ankstesnio mokymosi pripažinimas (AMP) yra konsultavimo sesijos dalis, tačiau tik nedidelė dalis paslaugos

vartotojų tai pripažįsta. Tai rodo, kad **AMP turėtų būti geriau integruotas į profesinio konsultavimo sesijas** ir gyventojams būtina suteikti daugiau informacijos. Likusiu projekto laikotarpiu pirmenybė bus teikiama konsultavimo sesijų skaičiaus didinimui ir pastangoms praplėsti galimų įstaigų, nukreipiančių klientus, ratą ir nukreipimo būdus.

Partnerystės ir tinklai

Dabartinė suaugusiųjų konsultavimo sistema Lietuvoje yra gana **fragmentiška** su skirtingoms ministerijoms arba savivaldybių administracijoms priklausančiais įstaigų tinklais, ryšiai tarp kurių - nepakankamai išvystyti.

1 etape GOAL programa iš esmės rėmėsi esamais konsultavimo paslaugas teikiančių įstaigų partnerystės tinklais. Kai kuriais atvejais bendradarbiavimas (pvz., su Lietuvos darbo birža) buvo gana intensyvus ir reguliarus, kitos partnerystės (pvz., NVO) vertintinos kaip fragmentiškos ir priklausomos nuo projektų finansavimo. Su kai kuriais partneriais galiojantys susitarimai buvo sustiprinti ir sukurta nauja partnerystė tarp dviejų konsultavimo vietų.

Aiškūs partnerystės tikslai, aiškūs partnerių tikslai ir vaidmenys, bendri šalių interesai, noras bendradarbiauti ir finansavimas – pagrindiniai veiksniai, kurie daro įtaką bendradarbiavimo / partnerystės kokybei. Finansavimo nebuvimas ir bendrų interesų trūkumas buvo nurodomi kaip kliūtis partnerystės tvarumui. Nerimauta, kad Europos socialinio fondo finansuojamų projektų atsiradimas kelia galimą grėsmę partnerystės tvarumui. Nesugebėjimas parodyti partnerystės privalumų ir galimybių yra rimtas iššūkis GOAL programos plėtojimui ateityje, nes galimiems partneriams konsultavimas yra tik vienas iš **keleto interesų**.

Konsultantų kompetencijos

Lietuvoje neįdiegti suaugusiųjų konsultavimo kompetencijų standartai ar kitokie jų veiklą reglamentuojantys dokumentai.

GOAL programos darbuotojų nuomone, **konsultavimo ir psichologinio konsultavimo įgūdžiai, konsultavimo metodų ir priemonių žinios** yra svarbiausios jų darbo kompetencijos. **Savirefleksija ir mokėjimas mokytis** yra gebėjimai, kuriuos reikia stiprinti.

Profesinis tobulėjimas labai daug priklauso nuo asmeninės iniciatyvos. Vis dėlto GOAL klientai konsultantų profesionalumą ir patirtį įvardijo kaip paslaugų privalumus. Klientai nenurodė jokių akivaizdžių sričių konsultantų darbo arba kompetencijų tobulinimui.

Išreikšta nuomonė, kad **būtų naudinga turėti bendrus, nacionaliniu lygiu sutartus konsultantų kompetencijos standartus**. Tai taptų žingsniu, gerinant konsultantų darbo kokybę ir kompetencijų lygį.

Konsultavimo priemonės

Lietuvoje dauguma konsultantams prieinamų konsultavimo priemonių yra skirtos mokyklinio amžiaus vaikams ir todėl jas **reikia pritaikyti** darbei su suaugusiais. Abi įstaigos dirba su žemos kvalifikacijos arba menkai išsilavinusiais suaugusiais ir turi susikūrusios šiai tikslinei grupei tinkamas priemones. Norint padėti GOAL programos darbuotojams, prieš pradėdant GOAL projektą, buvo pasiūlytos papildomos konsultavimo priemonės – pusiau struktūruotas interviu, kompetencijų ir interesų nustatymo priemonės, karjeros plano struktūra ir informacija apie CV bei motyvacinio laiško rašymą. Išbandant ir naudojant priemones, nekilo jokių rimtų problemų, tačiau ne visos jos buvo naudojamos dėl ribotos konsultacijų trukmės. Priemonės bus toliau naudojamos 2 etape.

Informavimas apie paslaugas ir klientų nukreipimas

Klientų stebėjimo duomenys atskleidė, kad trečdalis klientų savarankiškai kreipėsi dėl paslaugos, trečdaliį nukreipė darbo birža ir penktadaliį nukreipė mokymo įstaigos bei švietimo pagalbos įstaigos.

Dauguma GOAL paslaugų vartotojų Lietuvoje gali būti apibūdinti kaip motyvuoti, nes jie patys ėmėsi iniciatyvos ir pasirodė konsultavimo sesijoje. Pagrindinis su konsultavimu susijęs iššūkis Lietuvoje išlieka tas pats – **pasiekti motyvacijos stokojančius asmenis**. Informavimo paslaugos turi pasiekti tuos žmones ir suteikti jiems įvairias paslaugas: informaciją apie mokymąsi ir darbo vietas, konsultavimą, įskaitant, kai to reikia, psichologinę pagalbą ir t. t. Iššūkiu tampa ir konsultavimo paslaugas teikiančių įstaigų specialistų parengimas darbui su nemotyvuotais, menkai išsilavinusiais suaugusiais iš nepasiturinčių šeimų bei tvarių partnerystės ryšių užmezgimas su NVO ir savivaldybių socialinės paramos skyriais, kurie aktyviausiai aptarnauja šią tikslinę grupę.

GOAL konsultavimo veikla buvo įgyvendinama kartu su dabartiniais partneriais, daugiausia su Vilniaus darbo biržos teritoriniu skyriumi, Vilniaus savivaldybe ir keliomis NVO. Partnerių įstaigose ir jų internetiniuose puslapiuose buvo paskelbta informacija apie GOAL paslaugas. Ateities iššūkis yra **išplėsti informavimo strategijas** ir **pritraukti mažiau motyvuotus klientus**.

Paslaugų rezultatai

Pirmame etape Lietuvoje buvo taikomas **vienos sesijos konsultavimo modelis**, todėl konsultavimo sesijos rezultatų vertinimas tapo iššūkiu. Pirmo etapo metu nebuvo surinkti duomenys apie konsultavimo poveikį klientams ir vertintojai, analizuodami konsultavimo rezultatus, naudojo duomenis, surinktus apie klientus iš karto po konsultavimo sesijos. Teigiamas konsultavimo rezultatų vertinimas

rodo, kad GOAL paslaugos yra geros kokybės ir darbuotojų profesionalumas yra didelis.

Klientai teigiamai įvertino konsultavimo sesijų rezultatus ir neįvardijo jokių trūkumų ar pasiūlymų dėl tobulinimo. Po konsultavimo sesijos jie manė, kad tolesni jų veiksmai yra aiškesni ir konsultacija jiems padėjo suplanuoti, ką daryti toliau, jie jautėsi labiau motyvuoti ir daugiau sužinojo apie švietimą, mokymą ir darbo galimybes bei buvo pasiryžę vadovautis konsultantų patarimais. Jie taip pat patvirtino, kad jų lūkesčiai pasiteisino, jų savigarba padidėjo ir jie tapo labiau motyvuoti teigiamiems pokyčiams savo gyvenime.

Lietuvos gana vidutiniškas pasirodymas EBPO suaugusiųjų įgūdžių tyrime PIAAC akcentuoja būtinybę gerinti asmeninius įgūdžius, taip pat pabrėžia galimus internetinių konsultavimo paslaugų trūkumus. Šie iššūkiai gali sustiprinti būtinybę toliau finansuoti GOAL arba panašias intervencijas pasibaigus ES finansinei paramai.

Paslaugų kokybė

Dauguma klientų buvo patenkinti bendravimu su konsultantu. Jie nepasiūlė jokių paslaugos patobulinimų ir visi teigė, kad rekomenduotų šią paslaugą kitiems. Šios išvados rodo svarbą ir būtinybę stiprinti gerą konsultanto ir kliento asmeninį bendravimą, bendravimo „akis į akį“ tinkamumą, lyginant su grupiniu konsultavimu (arba bent jau naudoti abiejų konsultavimo būdų derinį), ir būtinybę tokias paslaugas teikti vienoje vietoje.

Politikos formuotojai taip pat pabrėžė, kad menkai išsilavinę suaugusieji priklauso pažeidžiamai grupei, kuriai taikytinas specialus priėjimas ir metodai. Jie jautė, kad svarbu išlaikyti bendravimą su klientais ilgiau nei vienoje sesijoje, nors daug klientų manė, kad vienos sesijos pakanka. Konsultavimo paslaugų specialistai siūlė pritaikyti konsultavimo priemones ir metodus menkai išsilavinusių asmenų poreikiams, mažinti konsultavimo paslaugų susiskaidymą ir sukurti konsultavimo specialistų kvalifikacijos tobulinimo sistemą.

Pirmojo GOAL projekto etapo pagrindinių išvadų apibendrinimas

Atsižvelgiant į gana aukštą Lietuvos gyventojų išsilavinimo lygį (2015 m. 80 proc. gyventojų išsilavinimas buvo vidurinis arba aukštesnis), GOAL dėmesys menkai išsilavinusiems asmenims vis dar yra labai aktualus Lietuvai. Išnagrinėjus klientų atsiliepimus, matyti konsultavimo tradicijų **stoka, taip pat pabrėžiamas ribotas tokių paslaugų prieinamumas**. Dabartinė situacija yra tokia, kad šalyje nėra besimokančių suaugusiųjų konsultavimo ir orientavimo sistemos. Sistema yra gana fragmentiška ir konsultavimo paslaugos nėra prieinamos suaugusiems, kuriems labiausiai reikia tokių paslaugų. Didžiausias iššūkis yra pasiekti menkai išsilavinusius ir nemotyvuotus asmenis.

Pagrindiniai konsultavimo paslaugų teikėjai yra suaugusiųjų švietimo įstaigos, tačiau jos **konkuruoja tarpusavyje dėl mokinių ir todėl sudėtinga išvengti šališko paslaugų teikimo**. Iš apie klientus surinktų duomenų nematyti vieno pagrindinio kelio į konsultavimo paslaugas: beveik vienoda dalis klientų apie paslaugas sužinojo vienu iš trijų būdų: savarankiškai sužinojo apie paslaugas, juos nukreipė darbo biržos arba juos nukreipė švietimo įstaigos / švietimo pagalbos įstaigos. Buvo labai mažai atvejų, kai klientus nukreipė ne švietimo įstaigos (pvz., savivaldybių skyriai, NVO), todėl akivaizdu, kad jas reikia informuoti apie suaugusiems siūlomas konsultavimo paslaugas ir susitarti dėl klientų nukreipimo tvarkos.

Klientai labai teigiamai įvertino paslaugų kokybę ir darbuotojų profesionalumą. Absoliuti dauguma klientų buvo patenkinti bendravimu su konsultantu ir nesiūlė nieko keisti. Kalbant apie paslaugų kokybę, svarbu kad konsultavimo paslaugos būtų pritaikytos konkrečiai tikslinei grupei. **Konsultavimo paslaugas teikiančių įstaigų pasiruošimas dirbti su nemotyvuotais ir menkai išsilavinusiais nepasiturinčiais**

asmenimis (pvz., skurstančiais, benamiais arba imigrantais) yra iššūkis.

Programos darbuotojai ir politikos dalyviai įvardijo būtinybę gerinti konsultantų parengimą bei siekti bendrų konsultantų kompetencijų standartų. Be to, siekiant užtikrinti profesinio konsultavimo paslaugas ir jų tvarumą, reikėtų sudaryti sąlygas finansavimui gauti.

GOAL paslaugų poveikis

Pagrindinės įstaigos, teikiančios besimokančių suaugusiųjų konsultavimo ir orientavimo paslaugas Lietuvoje, yra darbo biržos bei mokymo įstaigos ir, kiek mažesniu mastu, NVO. Prieš pradėdant GOAL projektą, buvo nuspręsta dėmesį skirti konsultavimo paslaugoms mokymo įstaigose, kurias kuruoja Švietimo ir mokslo ministerija. Išanalizavus Lietuvos situaciją paaiškėjo, kad **sprendimas teikti konsultavimo paslaugas ir jų apimtį labai priklauso nuo švietimo institucijų sprendimų ir geros valios**. Konsultavimo paslaugoms nėra pritaikyto finansavimo. Paprastai suaugusiuosius konsultuoja ne visą darbo dieną dirbantys ir kitų pareigų turintys konsultantai. Nepaisant to, klientai labai teigiamai įvertino teikiamas paslaugas ir jų rezultatus, taip pat pabrėžė konsultantų profesionalumą.

GOAL yra orientuotas į menkai išsilavinusius asmenis, kurie atstovauja penktadaliui Lietuvos gyventojų. Tai yra didelė gyventojų dalis, todėl reikia dėti daugiau pastangų ir lėšų, siekiant padidinti šių asmenų prieigą prie konsultavimo paslaugų. Dauguma klientų, prieš dalyvaudami GOAL projekte, nebuvo gavę jokių konsultacijų. Iš klientų atsiliepimų matyti, kad **konsultacija „akis į akį“ yra tinkamiausia šiai tikslinei grupei**, tačiau, jei pakanka išteklių, būtų naudingiau, jei klientai lankytų kelias tokias sesijas. Buvo sutarta taip dirbti antrame projekto etape. Pirmame etape darbuotojai neturėjo pakankamai laiko išbandyti visas naujas priemones, kurios buvo pasiūlytos, tačiau buvo sutarta jas išbandyti antrame etape. Ankstesnio mokymosi patvirtinimas (AMP) konsultavimo sesijose turi būti išnagrinėtas detaliau. Paprastai tai yra sesijos dalis, tačiau tik nedidelė dalis paslaugų

virtotojų ją pripažino. Tai reiškia, kad AMP turi būti geriau integruotas į profesinio konsultavimo sesijas ir, kad reikia geresnio informavimo apie jį.

Poveikis partnerystėms ir tinklams

Suaugusiųjų mokymo įstaigų finansiniai rodikliai priklauso nuo didesnio mokinių skaičiaus, todėl konkurencija tarp švietimo teikėjų yra didžiulė. Esant tokiai situacijai, sunku išvengti šališko paslaugų teikimo, nors programos darbuotojai pripažino, kad jie informuoja savo klientus apie mokymosi galimybes kitose įstaigose. Abi konsultavimo vietos turi savo partnerių tinklą, kuris nukreipia klientus konsultavimui. Pirmame etape partnerystės tinklas nebuvo išplėstas. Siekiant pasiūlyti konsultavimo paslaugas įvairesniems klientams (pvz., moterims ir vyresnio amžiaus gyventojams, asmenims iš įvairesnės aplinkos), buvo nuspręsta praplėsti bendradarbiavimą su kitomis įstaigomis (pvz., NVO).

Poveikis politikai

Interviu ir situacijos analizė parodė, kad dabartinė suaugusiųjų konsultavimo ir orientavimo sistema yra fragmentiška, o ne prieinama kiekvienam suaugusiajam, kuriam reikia tokių paslaugų. Taip pat galima teigti, kad konsultavimas yra nepakankamai integruotas į suaugusiųjų mokymą. Švietimo politikai pripažino, kad **bendravimas tarp ministerijų ir kitų suinteresuotųjų šalių suaugusiųjų konsultavimo srityje yra nepakankamas**. Vienas politikos dalyvis pasiūlė sukurti centrinę įstaigą, kuri vadovautų suaugusiųjų mokymo ir konsultavimo iniciatyvoms ir palaikytų tvirtus

santykius su regioninio lygio įstaigomis, stebėtų paslaugų teikimą ir jų kokybę bei informuotų visuomenę apie galimas konsultavimo paslaugas ir mokymosi galimybes suaugusiesiems. Pagal Suaugusiųjų neformaliojo švietimo ir tęstinio mokymo įstatymą (2014 m.) kiekvienoje savivaldybėje buvo paskirti suaugusiųjų švietimo koordinatoriai. Politikos lygmeniu, galėtų būti rekomenduojama suaugusiųjų konsultavimo ir orientavimo paslaugų plėtrą įtraukti į jų darbotvarkes ir stebėti jų įgyvendinimą.

Poveikis duomenų rinkimui ir programos vertinimui

Šiuo metu duomenys apie bedarbių konsultavimą yra renkami tik darbo biržose. **Suaugusiųjų mokymo įstaigose duomenys sistemingai nėra renkami, ir situacija nėra stebima**. GOAL patirtis ir konsultavimo paslaugas teikiančių darbuotojų teigiama reakcija į kiekybinių duomenų rinkimo priemones (pvz., apie klientų aplinką, nukreipusių įstaigą, sesijų trukmę ir skaičių, sesijų rezultatus) rodo, kad tai nebūtų papildoma našta. Taip pat būtų naudinga rinkti atsiliepimus apie klientų pasitenkinimą sesija ir jų kelią po konsultavimo (nebūtinai iš kiekvieno kliento). Tuo atveju, jei būtų paskirta centrinė suaugusiųjų mokymo ir konsultavimo įstaiga, galėtų būti sukurta paprasta duomenų rinkimo sistema, siekiant vertinti ir tobulinti paslaugų kokybę. Tačiau rinkti reikėtų tik reikalingiausius ir tinkamiausius duomenis, nes jų sisteminimas ir analizė užima nemažai laiko.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Goal projekto svetainė: <http://www.projectgoal.eu/>

[Lietuvos nacionalinė ataskaita](#) * [Projekte dalyvaujančių šalių ataskaitos ir lyginamoji ataskaita](#)